

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžp/5/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200238
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200238.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, IČO 31 303 862 s adresou Tulčák č. 26, zast. JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Štúrova č. 20, 042 83 Košice (ak-ira@stonline.sk), proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra č. 1, 812 35 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. februára 2013 č. k. 2 S 56/2012-106, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. februára 2013 č. k. 2 S 56/2012-106 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právnej zástupkyne náhradu trov odvolacieho konania vo výške 165,56 € z titulu právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

A)

1. Rozhodnutím č. 8773/2011-1.10 (52/2011-rozkl.) z 28. novembra 2011 (č.l. 47) minister životného prostredia Slovenskej republiky postupom podľa § 61 ods. 2 a 3 v spojení s § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3636/2011-2.2 z 28.09.2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 543/2002 Z.z.“) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) zák. č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Grapy.

Zmena prvostupňového rozhodnutia spočívala v určení, že odstrel možno zrealizovať na lokalite

Lesňanská hoľa a Držatín, k.ú. B. W., F., R., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2011 poslieďkou a postriežkou a do 15.12.2011 postriežkou a od 01.06.2012 do 30.11.2012 poslieďkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

Podľa § 61 ods. 2 Správneho poriadku o rozklade rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

Podľa § 61 ods. 3 Správneho poriadku ustanovenia o odvolacom konaní sa primerane vzťahujú aj na konanie o rozklade.

2. Svoje rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že dňa 21.01.2011 mu bola doručená žiadosť Poľovníckeho združenia CHSP (ďalej len „žadateľ“) o udelenie výnimky z § 35 ods. zák. č. 543/2002 Z.z. za účelom usmrtenia medveďa hnedého v roku 2011 v počte 1 kus.

Na základe výzvy žalovaného doplnil žiadateľ svoju žiadosť o stanoviská starostu obce Zázrivá, Poľnohospodárskeho družstva Zázrivá a p. N. H., XXX XX F. - súkromne hospodáriaceho roľníka, ktoré odôvodňovali požiadavku na povolenie uvedenej výnimky.

3. Z podnetu žalovaného vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) stanovisko k regulačnému odlovu medveďa hnedého v roku 2011, v ktorom uviedla čas, spôsob a podmienky odlovu.

Podľa vyjadrenia ŠOP SR sa uskutočnilo (17.02.2011) stretnutie pracovníkov z odboru zoológie z dotknutých území, kde boli predložené žiadosti na povoľovanie výnimiek na regulačný odlov medveďa hnedého v roku 2011 a boli dohodnuté podmienky regulačného odlovu v uvedenom roku.

4. Podľa záverov uvedených v zázname z tohto pracovného stretnutia škoda spôsobená veľkými šelmami na poľnohospodárskych kultúrach, poľovnej zvery, včelstvách, majetku, hospodárskych zvieratách a zdraví obyvateľstva sa bude zohľadňovať pri vydávaní výnimky na odlov len v prípade, ak bude preverená zo strany ŠOP SR. Vyjadrenia obcí, ktoré sa budú nachádzať len v prílohách žiadostí o odlov medveďa hnedého, bez predchádzajúceho oboznámenia príslušnej organizačnej jednotky ŠOP SR o danej ohrozujúcej situácii s jedincami medveďa hnedého v ich intraviláne a v jeho blízkosti, sa nebudú zohľadňovať v stanovisku ŠOP SR pri navrhnutí vydania výnimky na odlov medveďa hnedého.

Uvedené stanovisko ŠOP SR aj s prílohami bolo žalobcovi doručené prostredníctvom listu zo 07.03.2011 ako podklady rozhodnutia. Žalobca sa k stanovisku v určenej lehote vyjadril s dôrazom, že splnenie podmienok stanovených zákonom na povolenie výnimky z ochrany medveďa hnedého nebolo preukázané.

5. Prvostupňovým rozhodnutím č. 3636/2011-2.2 z 28.09.2011 (č.l. 39) žalovaný (Odbor výkonu štátnej správy) v zmysle § 40 ods. 2 ods. 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z.z. povolil výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) citovaného zákona a povolil žiadateľovi usmrtiť (odstrelom) jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Grapy, pričom stanovil viaceré podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zák. č. 543/2002 Z.z.

Podľa § 35 ods. 1 písm. a) zák. č. 543/2002 Z.z. chráneného živočicha je zakázané úmyselne odchyťvať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode.

6. Vo vzťahu k otázke riadneho informovania žalobcu žalovaný poukázal na stanovisko ŠOP SR k žiadosti žiadateľa, zrekapituloval argumentáciu žalobcu z jeho vyjadrenia k podkladom rozhodnutia, pričom uviedol, že všetky žiadosti žiadateľov o povolenie usmrtiť medveďa hnedého v roku 2011 boli zaslané žalobcovi prostredníctvom príslušného odboru žalovaného.

7. V súvislosti s posúdením existencie alternatívy k povoleniu výnimky sa prvostupňový orgán žalovaného zaoberal možnosťou odchyty medveďov a ich prípadného umiestnenia do zoologickej záhrady (ďalej len „ZOO“) alebo do iných lokalít, pričom oslovil všetky ZOO v Slovenskej republike aj v Českej republike, ktoré však o medveďa hnedého neprejavili záujem.

Nerealizovateľné je tiež podľa žalovaného premiestňovanie medveďov do iných lokalít z dôvodu, že odchytené synantropné medvede sú navyknuté hľadať potravu pri ľudských obydlíach, čím by sa len problém preniesol na iné miesto.

8. Vo vzťahu prevencie stretov medveďov s ľuďmi žalovaný tiež uviedol, že je potrebné udržiavať populáciu medveďa hnedého v takom počte a na takom areáli, aby nedokázalo k jeho rozširovaniu tam, kde nie je dostatok prirodzenej potravy.

B)

9. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad (č.l 42). V rámci konania o viacerých rozkladoch žalobcu požiadal žalovaný ŠOP SR o stanovisko vo veci regulačného odlovu chráneného druhu živočícha medveďa hnedého v roku 2012, a to z dôvodu, že vzhľadom na dĺžku správnych konaní v roku 2011 by rozhodnutia žalovaného o povolení výnimky v roku 2012 už nemuseli byť v praxi vykonateľné.

V odpovedi z 03.11.2011 (bola zaslaná účastníkom konania) zaujala ŠOP SR stanovisko, podľa ktorého dôvod, pre ktorý bolo odporúčené vydať výnimky na odlov medveďov hnedých na predmetných poľovných revíroch, je stále aktuálny a nepominul sa.

10. Napadnuté rozhodnutie (viď bod č. 1) vydané ministrom životného prostredia (konkrétne zmenu výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia) žalovaný odôvodnil s odkazom na doplnené stanovisko ŠOP SR tým, že v čase nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia by už mohla byť lehota na vykonanie regulačného odstrelu nerealizovateľná.

II.

Konanie na prvostupňovom správnom súde

A)

11. Proti uvedenému rozhodnutiu o rozklade podal žalobca žalobu z 02.02.2012 na Krajský súd v Bratislave.

12. Žalobca v žalobe najmä namietal, že v predchádzajúcom správnom konaní bolo porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie (odkaz na § 3 ods. 2 a § 33 ods. 2 Správneho poriadku). Počas priebehu konania mu boli v priebehu konania doručené iba tieto listiny:

- stanovisko ŠOP SR zo dňa 01.03.2011, ktorého prílohou je záznam z pracovného stretnutia pracovníkov ŠOP SR ohľadom stanovenia podmienok odlovu medveďa hnedého, konaného dňa 17.02.2011 a

- stanovisko ŠOP SR k jednotlivým žiadostiam žiadateľov.

Tým, že správny orgán neoboznámil žalobcu, aké konkrétne podklady obsahujú informácie o minuloročnej regulácii a o škodách spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku, neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k týmto podkladom ani k spôsobu ich zisťovania, prípadne neumožnil mu navrhnúť ich doplnenie. Túto situáciu nebolo možné napraviť nahliadnutím do spisu postupom podľa ustanovenia § 23 ods. 1 Správneho poriadku, ako argumentoval žalovaný.

13. Okrem hore uvedenej vady ďalšia vada v konaní správneho orgánu nastala podľa žalobcu po vydaní prvostupňového rozhodnutia, keď ním vyžiadané stanovisko ŠOP SR zo dňa 03.11.2011 bolo doručené len žalobcovi a nie jeho splnomocnenej právnej zástupkyňi, čím boli podľa žalobcu odňaté jeho práva vyplývajúce z § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

14. Taktiež žalobca namietal nesúlads výrokovej časti napadnutého rozhodnutia ministra s § 59 ods. 2 Správneho poriadku tvrdiac, že z výroku nevyplýva, že by minister rozklad zamietol.

Žalobca ďalej namietal s poukazom na § 40 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z. namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu, ako aj to, že správny orgán druhého stupňa neuvádza v odôvodnení rozhodnutia žiadne skutkové okolnosti nasvedčujúce tomu, že výnimka udelená rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa podľa § 40 ods. 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z.z. je dôvodná.

15. Tiež žalobca tvrdil, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre

nedostatok dôvodov, nakoľko z obsahu odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé žiadna konkretizácia dôvodov udelenej výnimky na posudzovanú vec.

B)

16. Krajský súd v Bratislave ako prvostupňový súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a preto podľa § 250j ods.2 písm. c) O.s.p. rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

17. Pri vymedzení skutkového stavu krajský súd vychádzal z pripojeného administratívneho spisu žalovaného.

18. V súvislosti s uvedeným krajský súd zdôraznil, že povinnosťou žalovaného v konaní o udelenie výnimky zo zákazov ustanovených zák. č. 543/2002 Z.z. je postupovať podľa Správneho poriadku, ktorému právnomu režimu toto konanie podlieha. V tomto konaní správny orgán musí naplniť zásadu súčinnosti (viď § 3 ods. 2, § 33 ods. 2 alebo § 56 Správneho poriadku), ktorá vyjadruje podľa krajského súdu vzájomnú jednotu práv a povinností účastníka správneho konania, najmä prostredníctvom právo účastníka navrhovať dôkazy, rovnako povinnosťou dôkazy správnomu orgánu predkladať na preukázanie svojich tvrdení s negatívnym následkom nesplnenie tejto povinnosti. Ani nesplnenie tejto povinnosti však nezavaruje správny orgán jeho povinnosti zistiť vo veci skutočný stav (viď § 32 ods. 1 Správneho poriadku).

19. Ďalším široko koncipovaným právom účastníka (§ 33 Správneho poriadku) je vyjadrovať sa k podkladom rozhodnutia, ktoré zabezpečil správny orgán v priebehu konania, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam skutkovým i právnym. Zmyslom tohto oprávnenia je podľa krajského súdu predísť neskorším možným námietkam účastníka, ktoré by mohli viesť k prieťahom v konaní alebo iným komplikáciám. Z uvedených dôvodov povinnosťou správneho orgánu je umožniť účastníkovi, aby mal zo skutkového hľadiska všetky informácie, ktoré má pred vydaním rozhodnutia správny orgán. Správny orgán v konaní môže pokračovať a teda vydať rozhodnutie aj bez vyjadrenia účastníka, ak sa účastník svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane v stanovenej lehote nečinný.

Porušenie tohto práva účastníka v zmysle citovanej judikatúry zakladá podľa krajského súdu vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

20. Pre krajský súd je nesporné, že žiadosť poľovníckej organizácie o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území, či lokalite, ako podklady pre rozhodnutie žalovaného neboli žalobcovi v priebehu konania doručené s tým, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený, nestačia, má v zmysle § 23 Správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu.

21. Uvedené procesné pochybenie žalovaného krajský súd označil za takú vadu konania, ktorá by bez ďalších súdom zistených okolností mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, avšak bola zhojená sprístupnením vyššie opisovaných listín žalovaným postupom v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Uvedené uzavrel krajský súd vyslovením právneho názoru, že žalobca mal možnosť sa oboznámiť s uvedenými podkladmi rozhodnutia mimoprocesnou cestou, a nič mu nebránilo na ne vhodne a včas reagovať, ak to považoval za potrebné.

22. Vo vzťahu k nedostupnosti analýzy minuloročnej regulácie a škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku krajský súd ich označil za nerelevantné pre vydané rozhodnutie, a z toho dôvodu sa ani v spise nenachádzajú. Obdobne zamietol námietky týkajúce sa väd doručovania a vyslovenia zmeny vo výrokovej časti.

23. K splneniu zákonných podmienok na povolenie výnimky krajský súd vyslovil, že v prípade

neohrozenia zachovania populácie dotknutého druhu ako aj existencie inej alternatívy ide o odborné hodnotenie skutočností, ktoré je v gescii odborných organizácií, ako je napríklad ŠOP SR. Naplneniu tejto podmienky nebráni ani to, že žalovaný mal k dispozícii pri rozhodovaní o povolení výnimky len kvalifikované odhady o počtoch medvedí v poľovných revíroch.

24. Avšak pri splnení ďalšej podmienky, t.j. pokiaľ z konkrétnych okolností existujúcich v danom území, pre ktoré sa výnimka požaduje, možno vyvodiť ohrozenie záujmu na ochrane bezpečnosti a zdravia obyvateľov daného územia, potom podľa krajského súdu (vo všeobecnej rovine odkázal na svoju doterajšiu judikatúru) mal správny orgán v konaní požadovať od žiadateľa doloženie určitej formy monitoringu pohybu najmä synantropných medvedí v blízkosti ľudských sídiel a zdokumentovať prípady agresívneho správania medvedí za účelom vyvodenia opodstatnenej obavy o zdravie a bezpečnosť obyvateľov.

V konaní začatom na základe žiadosti žiadateľa však tento podľa krajského súdu bližšie neoznačil lokalitu, kde ku škodám došlo, t.j. či išlo o miesta v bezprostrednej blízkosti zastavaných území, alebo vo vzdialenejších oblastiach, kde sa človek vzhľadom na prirodzený výskyt medveďa musí správať obozretnšie. Žiadateľ doplnil svoju žiadosť o stanoviská starostov obcí Zázrivá a Párnica, v ktorom žiaden doklad o pohybe jedincov medveďa hnedého v blízkosti ľudských sídiel k žiadosti doložený nebol. V stanovisku ŠOP SR k žiadosti sa len vo všeobecnej rovine konštatuje možnosť konfliktov s medveďmi na turistických trasách a že v minulosti boli medveďmi spôsobené škody na hospodárskych zvieratách, znovu však bez bližšieho upresnenia.

25. Na základe uvedených skutkových zistení nie je podľa názoru súdu možné urobiť jednoznačný záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z.z. a tento dôvod ho viedol k záveru o nutnosti zrušiť napadnuté rozhodnutie i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p., t.j. zistenie skutkového stavu je nedostatočné pre posúdenie veci a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude právnym názorom súdu viazaný.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

A)

26. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 25.04.2013 (č.l. 124) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaný uviedol, že ho považuje za nesprávny, pretože krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a zároveň rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Žalovaný mal z dostupných údajov ŠOP SR, zo žiadosti žiadateľa, ako aj z ďalších informácií, napr. z monitoringu pracovníkov ŠOP SR - Správy Národný park Nízke Tatry, z priamej komunikácie so starostami príslušných obcí, z komunikácie s občanmi, ktorí medveďa pozorovali a z vlastných pozorovaní vykonávaných celoročne v teréne, preukázané, že populácia medveďa hnedého v predmetnom revíri nie je ohrozená a pravidelne dochádza k nebezpečným stretom medvedí s ľuďmi.

27. Žalovaný pri rozhodovaní taktiež vychádzal zo zisteného počtu jedincov medveďa, vyskytujúcich sa v príslušnom poľovnom revíri, zo škôd spôsobených medveďmi na rastlinnej a živočíšnej výrobe, pestovaní ovocných drevín a na poľovníckom obhospodarovaní raticovej zveri a z pozorovanej zvýšenej frekvencie stretnutí tohto živočícha s obyvateľmi príslušných obcí a s turistami, a to nielen v jeho prirodzených biotopoch, ale aj v zastavanom území.

Všetko nasvedčovalo tomu, že tento chránený druh živočícha v tejto oblasti prosperuje a jeho populácia narastá. Nebol preto dôvod spochybňovať splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie tohto živočícha, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu.

28. S poukazom na prioritný záujem na ochrane života a zdravia ľudí zákon o ochrane prírody nevyžaduje vznik škodlivého následku na verejnom zdraví alebo na verejnej bezpečnosti ľudí, ale preferuje ochranu týchto záujmov pred vznikom takéhoto škodlivého následku.

V tejto súvislosti je podľa žalovaného rozporuplný záver krajského súdu uvedený na strane 15, posledný odsek rozsudku, v ktorom tento súd najskôr tvrdí, že „povolenie výnimky z uvedeného dôvodu má mať predovšetkým preventívny charakter, jej realizáciou sa má predchádzať nebezpečným stretom človeka s medveďom predovšetkým mimo miest jeho prirodzeného výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydľí“ a hneď na to konštatuje, že „nie je podľa názoru súdu možné z každého prípadného stretnutia človeka s týmto zvieratkom vyvodiť reálnu hrozbu pre život a zdravie človeka“.

29. Krajský súd na strane 15 (druhý odsek) v odôvodnení rozsudku ďalej tvrdí, že cit. „v potvrdení nebola bližšie označená lokalita, kde ku škodám došlo, najmä či išlo o miesta v bezprostrednej blízkosti zastavaných území alebo vo vzdialenejších oblastiach, kde sa človek vzhľadom na prirodzený výskyt medveďa musí správať obozretnšie“, pričom úplne opomenul skutočnosť, že podľa napadnutých rozhodnutí žalovaného sa povolila výnimka na odstrel medveďa v poľovnom revíri Grapy na lokalite Lesňanská hoľa a Držatín, k.ú. B. W., F., R., ktoré sa nachádzajú v 1. stupni ochrany, t.j. v rámci Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava.

30. Podľa žalovaného je napadnutý rozsudok krajského súdu rovnako vnútorne protirečivý v tom, že konajúci súd pri svojom rozhodovaní vôbec nevzal do úvahy stanovisko ŠOP SR z 01.03.2011 k žiadosti žiadateľa, v ktorom v rámci popisu poľovného revíru uvádza, že sa nachádza iba v 1. stupni ochrany, pričom možnosť konfliktov s medveďmi je v danej lokalite vysoká, nachádzajú sa tu početné ľudské sídla a turistické trasy.

ŠOP SR v závere tohto stanoviska, na základe dôkladného poznania stavu a početnosti stretov medveďa hnedého s ľuďmi v tomto regióne, odporučila povoliť výnimku.

31. Ďalej žalovaný uviedol, že krajský súd v rozpore so svojím tvrdením, že nie je kompetentný spochybňovať údaje odborných organizácií ŠOP SR, a že považuje za splnenú základnú podmienku pre povolenie výnimky na usmrtenie medveďa, v tejto časti vyhodnotil dôkazy zhromaždené v spisovom materiáli namiesto správneho orgánu a nerešpektoval pri tom stanovisko ŠOP SR, v ktorom bolo odporúčané povoliť žiadateľovi požadovanú výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého.

V dotknutom poľovnom revíri ŠOP SR evidovala zvýšený počet jedincov medveďa hnedého a na základe stotožnenia sa so žiadosťou žiadateľa odporučila povoliť výnimku zo zakázaných činností z dôvodov predchádzania závažných škôd, najmä na úrode, hospodárskych zvieratách, včelstvách a v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov.

32. Krajský súd sa s danými údajmi ŠOP SR nijako nevysporiadal, ani v odôvodnení rozsudku napriek požiadavke zakotvenej v § 157 ods. 2 O.s.p. neuviedol žiadny dôvod, prečo údaje tejto odbornej organizácie žalovaného nevzal do úvahy. Správny orgán bol týmto postupom krajského súdu uvedený do neistoty, akým spôsobom má v budúcnosti vyhodnocovať stanoviská ŠOP SR, ktoré sú pre rozhodnutia správneho orgánu v uvedenej veci odbornými podkladmi.

V súvislosti s uvedeným odkázal žalovaný na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, najmä na nálezy sp. zn. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/2004, III. ÚS 117/2007, III. ÚS 332/2009, III. ÚS 36/2010.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a konanie zastavil.

B)

34. Žalobca sa k odvolaniu vyjadril prostredníctvom podania zo 14.06.2013, v ktorom navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov konania vyčíslenú v sume 165,56 €.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s §

246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, a to čiastočne aj z iných dôvodov.

36. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je rozsudok krajského súdu o zrušení napadnutého rozhodnutia žalovaného, preto ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

V takto určenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd čiastočne stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom a ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu je právna otázka, či bolo rozsudkom krajského súdu naplnené právo účastníka obdržať závery, ktoré si v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. navzájom neodporujú. Práve tento právny rámec aj vymedzuje rozdielny prístup k potrebným medziam skutkového zistenia.

37. Súčasne Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného napadnuté žalobcom. Podľa súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo/84/2007, sp. zn. 6 Sžo/98/2008, sp. zn. 1 Sžo/33/2008, sp. zn. 2 Sžo/5/2009, či sp. zn. 8 Sžo/547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia (s výnimkou zachovania konštantnej judikatúry), hoci s prv menovaným by mohli byť tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

Žalovaný svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkami, ktoré žalovaný využil na spochybnenie zákonnosti názorov krajského súdu k vytýkaným vadám jeho rozhodovacieho procesu smerujúceho k vysloveniu napadnutého rozhodnutia.

Až po prípadnom vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalovanému na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky).

38. Následne v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. dopĺňajúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä

vo vzťahu k hore vymedzenej právnej otázke.

39. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku, ako aj z obsahu pripojeného administratívneho spisu zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z.z. zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) citovaného zák. č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie medveďa hnedého v dotknutom poľovnom revíri.

40. Z obsahu pripojeného spisu je možné zväčša zistiť iba všeobecné konštatovania o premnožení medveďa hnedého, tým aj o ohrození človeka a škodách ním spôsobených, avšak konkrétne údaje nie sú zistiteľné ani zo správ ŠOP SR z 01. marca 2011, či 03.11.2011, v ktorých sa uvádza viacmenej len konštatácia premnoženosti medveďa hnedého a to i v blízkosti ľudských obydlií, spôsobené škody a najmä metodika výkonu odlovu, či odstrelu medveďa hnedého vo vopred určených lokalitách.

41. Na rozdiel od krajského súdu Najvyšší súd vidí dôvod zrušenia (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžp/3/2013) napadnutého rozhodnutia už vo výskyte vady, ktorá môže mať vplyv na jeho zákonnosť.

42. V súvislosti s uvedeným sa Najvyšší súd stotožňuje s úvodným tvrdením krajského súdu, že povinnosť správneho orgánu uvedená v § 33 v spojení s obdobnou zásadou zakotvenou v § 3 ods. 2 Správneho poriadku dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli efektívne naplniť svoje právo a oprávnené záujmy obhajovať, t.j.

- vyjadriť k jeho podkladu (podkladom) a k spôsobu jeho zistenia, prípadne

- navrhnúť ich doplnenie,

nemožno v nijakom prípade nahrádzať paušálnym odkazovaním účastníka konania na jeho práva uvedené v § 23 Správneho poriadku.

V tomto smere žalovaný pochybil a úlohou krajského súdu bolo posúdiť dopady uvedeného pochybenia na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 2 veta prvá Správneho poriadku sú správne orgány povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazeráť do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

43. Je nepochybné, že zákonodarca prostredníctvom hore uvedených ustanovení uložil povinnosť konajúcemu správne orgánu, aby k poskytnutiu tejto možnosti došlo až v čase, kedy doteraz prebiehajúce konanie správneho orgánu naplnilo svoj účel tým, že v krátkom čase sa očakáva vydanie rozhodnutia. Preto jedným z legitímne možných podkladov významných pre rozhodnutie správneho orgánu, ktoré mal zákonodarca na mysli pri koncipovaní ustanovení § 47 ods. 3 Správneho poriadku, resp. obdobných ustanovení v autonómnych správnych konaniach je stanovisko, t.j. námietky alebo návrhy účastníkov konania k zhromaždeným podkladom rozhodnutia (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžp/2/2013).

Samozrejme, ani v tomto štádiu konania, t.j. využitie práva účastníkom vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, prípadne navrhnúť nové podklady (dôkazné prostriedky), nezbavuje správny orgán povinnosti pri návrhoch účastníkov konania, a najmä pre oblasť doplnenia skutkových zistení uplatniť zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Preto za naplnenie povinnosti vyplývajúcej správne orgánu nielen z ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku, ale aj z iných medzinárodnoprávných aktov (viď body č. 43 až 46) nemôže Najvyšší súd považovať to, že až v odôvodnení rozhodnutia správny orgán poskytuje informáciu, či a aké podklady, resp. dôkazné prostriedky boli zadovážené a aké skutočnosti z

nich v procese dokazovania pre vydané rozhodnutie by mohli vyplynúť. Takýto prístup správneho orgánu k sprístupneniu podkladov judikatúra jednoznačne označuje za nesúladný s účelom ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku (m.m. rozsudok Najvyššieho správneho súdu /ČR/ č. k. 7A 112/2002-36 zo 14.11.2003), ktorého účelom, ako už bolo vyššie uvedené (viď bod č. 39), je umožniť účastníkovi nielen sa oboznámiť s obsahom a rozsahom podkladových informácií pre rozhodnutie, ale aj včas pred vydaním rozhodnutia uplatniť svoje výhrady k tomuto súboru listín a údajov (viď § 47 ods. 3 Správneho poriadku in fine).

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

44. Iný postoj musí Najvyšší súd zaujať v situácii, keď účastník konania sám predloží všetky podklady rozhodnutia a správny orgán ich nedoplní tak, aby vykonal zásadné dôkazy, o ktorých by účastník nemal vedomosť. Potom by sa pre účastníka takáto výzva stala iba formálnym úkonom, ktorý zákonodarca nemal na mysli. Za takto opísanej situácie mlčanie správneho orgánu je logické, avšak toto nie je predmetom prieskumu v prejednávanej veci.

45. Jednou z možných foriem oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia (nie však v potrebnom rozsahu a v časovom okamihu pred rozhodnutím) je nahliadnutie do administratívneho spisu. V súvislosti s uvedeným procesným úkonom Najvyšší súd (rozsudok sp. zn. 4Sžo/10/2011 z 23. marca 2011) judikoval nasledujúci právny názor:

„Cieľom tejto úpravy je posilniť právo účastníka konania na informácie týkajúce sa priebehu a výsledkov konania. Zmyslom využitia tohto procesného práva v priebehu správneho konania je predovšetkým prispieť k získaniu prehľadu o všetkých doterajších úkonoch správneho orgánu tak, aby na základe poznatkov a podľa vlastnej úvahy mohol účastník konania využívať ďalšie procesné práva, predovšetkým právo navrhovať dôkazy a doplnenie podkladov. Takéto zákonné právo môže účastník konania a jeho právny zástupca využívať v ktoromkoľvek štádiu konania. Uplatňovať ho možno vždy voči konajúcemu orgánu, u ktorého sa spis nachádza. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je správny orgán povinný umožniť realizovať procesné právo účastníka len čo o to požiada.“

46. Pri hore citovaných právnych názoroch netreba ani opomenúť zásady procesného správneho práva zakotvené v rôznych právnych nástrojoch Rady Európy, ktoré sa stávajú záväznými smernicami pre každý členský štát uvedenej medzinárodnej organizácie, pokiaľ si členské štáty chcú udržať požadovaný štandard ochrany základných práv a ľudských slobôd, a to najmä s dôrazom na to, aby účinné súdne preskúmavanie úkonov správnych orgánov pri ochrane práv a záujmov jednotlivcov bolo chápané ako základný prvok systému ochrany ľudských práv (viď 4. recitál Odporúčania č. /2004/20 Výboru ministrov Rady Európy o súdnom prieskume správnych aktov). Tým je nutné na úrovni Slovenskej republiky ich akceptovať ako významný formálny prameň správneho práva v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (m.m. rozsudok sp. zn. 1 Sžp/1/2010 bod č. 151, resp. sp. zn. 1 Sžr/106/2012). Práve dodržiavaním a ďalšou realizáciou ľudských práv a základných slobôd je základný cieľ Rady Európy zakotvený v čl. 1 písm. a) a b) Štatútu Rady Európy napĺňaný.

Je nepochybné, že ochrana občanov s prihliadnutím na procesné otázky správnych konaní, ktoré sa ich týkajú, je súčasťou ochrany základných práv a ľudských slobôd jednotlivcov, ktorá je, ako už bolo uvedené, základným cieľom Rady Európy, čo táto medzinárodná organizácia potvrdzuje prostredníctvom svojho Štatútu. V súvislosti s uvedeným má Najvyšší súd na mysli najmä zásadu prístupu k informáciám obsiahnutú v Rezolúcii č. (77) 31.

Podľa 2. zásady (prístup k informáciám) Rezolúcie č. (77)31 Výboru ministrov Rady Európy o ochrane jednotlivcov vo vzťahu k aktom správnych orgánov je dotknutá osoba na základe svojej žiadosti oprávnená byť informovaná pred tým, ako je akt správneho orgánu vydaný, o všetkých jeho dostupných skutočnostiach (podkladoch), a to vhodnými prostriedkami.

47. Je tiež nepochybné, že zásada prístupu k informáciám dopĺňa zásadu byť vypočutý, ktorá sa nachádza na prvom mieste v citovanej Rezolúcii. Zásada prístupu k informáciám má svoju podstatu v

realizácii dotknutej osobe efektívne vykonávať svoje právo byť vypočutý umožnením jej prístupu k relevantným podkladom, od ktorých sa dotknutý akt správneho orgánu má zakladať (odvíjať).

Pojem podklad je v citovanej rezolúcii chápaný tak, aby zahŕňal všetky relevantné skutočnosti s naznačením väzby k právnemu základu úkonu správneho orgánu. Pritom označenie dostupné podklady je nutné chápať ako tie podklady, ktoré má správny orgán k dispozícii v čase, keď požiadavka účastníka je vznesená a môžu byť sprístupnené osobe v rovnakej forme, ako sú uložené v spise. Výnimku vytvárajú neverbálne, t.j. kódované údaje alebo informácie obsiahnuté v počítačoch, či iných technických nosičoch, ktoré sa musia sprístupniť osobe v čitateľnej forme.

48. Hore uvedená rezolúcia nešpecifikuje nástroje, či postupy, prostredníctvom ktorých je dotknutá osoba informovaná o relevantných podkladoch, avšak preferuje umožnenie prístupu do administratívneho spisu. Slovné spojenie „vhodnými prostriedkami“ umožňuje správnenému orgánu zvoliť si (a to na vlastnú zodpovednosť) prostriedok najlepšie vyhovujúci cieľu opísanej zásady v súlade so správnu praxou.

Ohľadne príležitosti odmietnuť sprístupnenie vybraných údajov (informácií) s odôvodnením, že väčšinový verejný záujem je dotknutý alebo z dôvodu utajenia informácie, je nutné prihliadnuť na dobrý výkon verejnej správy, t.j. že verejná správa sa nesmie dostať do protikladu so záujmami tretích osôb - tým sa najmä myslí záujem na zachovaní dôvernosti informácie získanej správnym orgánom počas konania, alebo verejný záujem na zachovaní štátom utajovaných skutočností zabezpečujúcich verejný poriadok, poprípade verejné zdravie.

49. Takisto citovaná rezolúcia nič nenaznačuje v tom duchu, že je nutné nanucovať dotknutej osobe prístup k podkladom rozhodnutia. Ide o jej právo, ktoré si tiež nemusí uplatniť. Potom jednotlivce nemôže byť sankciovaný za takýto postup.

Ak však nie je možné nad všetky pochybnosti prijať záver, že toto svoje procesné právo v konkrétnej veci si jednotlivec nechce uplatniť, potom správnenému orgánu vzniká povinnosť mu pre realizáciu práva zabezpečiť všetky adekvátne podmienky. Toto sa s určitými obmedzeniami vzťahuje aj na ukončené administratívne konania pod tou podmienkou, že dotknutá osoba musí napríklad preukázať snahu o revíziu výsledku uvedeného konania.

50. V inom rozhodnutí (vyššie citovaný rozsudok sp. zn. 1 Sžp/1/2010 zo 14.05.2013) Najvyšší súd judikoval právny názor k otázke oboznámenia sa s podkladmi rozhodnutia z pohľadu úplnosti administratívneho spisu pri každom nahliadnutí do spisu (t.j. aj v prípade oboznamovania sa s podkladmi rozhodnutia), že :

„157. Spravodlivosť konania pred správnym orgánom si vyžaduje zabezpečiť účastníkom, aby v plnom rozsahu bolo uplatnené zo strany konajúceho správneho orgánu ich právo byť pasívne informovaný o priebehu konania. S týmto základným procesným právom je tesne spojené, resp. ho vykonáva právo účastníka nahliadnuť do administratívneho spisu.

V súvislosti s uvedeným je nutné zdôrazniť najmä to, že nakoľko prevažujúca časť konaní pred správnym orgánom neumožňuje argumentačnú konfrontáciu formou ústneho pojednávania s tvrdeniami, ktoré sa stávajú základom odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu, potom nahliadnutie do spisu sa stáva pre účastníka základným spôsobom pre nadobudnutie informácií o priebehu a možnom výsledku konania, t.j. základným spôsobom pre možnú obranu svojich práv.

158. Z uvedeného práva na nahliadnutie do spisu vyplýva správnenému orgánu aj povinnosť zabezpečiť účastníkovi v plnom rozsahu uplatnenie tohto práva. Tomuto nevyhovuje paušálny prístup správneho orgánu v tom, že účastníkovi dá k dispozícii súbor dokumentov a listín, ktoré označí za spis.

Naopak, účastník musí mať zo strany správneho orgánu nielen po materiálnej stránke (t.j. umožnenie samotného prístupu k listinám a nosičom informácií v spise založeným aj s technickou podporou), ale aj po formálnej stránke (t.j. umožnenie k časovo úplnému rozsahu spisu správneho orgánu) zabezpečené právo na nahliadnutie do spisu.“

Preto je pri preskúmaní zákonnosti poskytnutia možnosti oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia nutné prihliadať nielen na reálne poskytnuté množstvo podkladov, ale aj na overenie si vedomosti účastníka, že rozsah mu poskytnutých podkladov sa stotožňuje s rozsahom, ktorý má k dispozícii správny orgán. Táto informácia o úplnosti sa najmä zabezpečuje prostredníctvom rôznych evidenčných prehľadov,

resp. obsahu spisu.

51. Zhrnutím hore uvedených právnych názorov Najvyšší súd získal záver, že oznámenie správneho orgánu o možnosti si uplatniť právo podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku ponúka účastníkovi informáciu, že

- rozsah a obsah jednotlivých podkladov obsiahnutých v administratívnom spise vytvára u správneho orgánu legitímny záver o tom, že skutkový stav je riadne zistený a z neho vyplývajúce závery mu umožňujú prijať rozhodnutie v konaní (t.j. materiálnu stránku konania), a že
- v blízkom čase bude prijaté rozhodnutie (t.j. časovú stránku konania),
- ktoré má účastník možnosť spochybniť svojimi námietkami o neúplnosti, resp. nesprávnosti podkladov.

52. Preto iba ponúknutie niektorých podkladov rozhodnutia mimoprocesným spôsobom (t.j. podľa zák. č. 211/2000 Z.z.), resp. zaslanie selektívnym spôsobom určeného podkladu (list zo 07.03.2011) nie je možné vo svetle hore uvedených názorov chápať ako naplnenie práva účastníka byť oboznámený s dostupnými podkladmi rozhodnutia, resp. s možnosťou ich kritizovať v zmysle citovaného ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku, a ako také je nutné ho označiť pri absencii výzvy správneho orgánu za takú vadu konania, ktorá má podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

53. V tomto svetle sú potom dôvodne vznikajú pochybnosti o tom, či správny orgán preukázal naplnenie podmienok predpokladaných zákonodarcom na povolenie výnimky.

Z týchto dôvodov nespochybňujú závery, znalosti a zistenia žalovaného a jeho odborných orgánov Najvyšší súd rovnako ako súd prvého stupňa, i keď z modifikovaných dôvodov, konštatuje nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý tak, ako bol zistený doposiaľ, nemôže byť podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

54. Žalovaný brojil proti vnútornej rozpornosti napadnutého rozsudku, ktorú aj prezentoval prostredníctvom citácií vybraných častí odôvodnenia rozsudku.

Najvyšší súd však v citovaných častiach nevidel tak zásadné nedostatky, ktoré by účastníka súdneho konania vytvárali prekážku pochopiteľnosti argumentácie konajúceho súdu.

55. Obdobný záver vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (najmä vec: Garcia Ruiz v. Španielsko, rozsudok z 21.01.1999, sťažnosť č. 30544/96), prostredníctvom ktorej sa nastolila trvalá požiadavka vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania. Toto nie je možné vykladať v tom duchu, že krajský súd bol povinný minimálne v rozsahu argumentácie žalobcu (v danej veci veľmi detailným spôsobom vyjadrená) sa s každým argumentom žalobcu rovnako podrobne zaoberať.

Naopak, v súlade so zásadou procesnej hospodárnosti a koncentračným princípom správneho súdnictva vyjadreným v medziach žaloby (§ 6 v spojení s § 250j ods. 1 O.s.p.) krajský súd analyzoval a na zistené žalobné dôvody dostatočným spôsobom poskytol odpoveď (m.m. rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžd/2/2010 z 22.03.2011).

56. Na základe uvedeného názoru Najvyšší súd nezistil v odôvodnení rozsudku krajského súdu závery, ktoré by si v rámci elementárnej logiky Boolovej algebry navzájom odporovali. Z napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva pokyn súdu, aby žalovaný dostatočným spôsobom preukázal naplnenie podmienok na povolenie výnimky usmrtenia živočícha. Najvyšší súd k tomuto názoru dodáva, že k podkladom rozhodnutia, ktoré správny orgán takto zhromaždil, musí byť účastníkovi umožnené nahliadnuť.

57. Najvyšší súd bol postavený aj pred otázku vyriešenia procesných dôsledkov napadnutého rozhodnutia o rozklade, ktoré bolo vydané na hlavičkovom papieri s označením „Minister životného prostredia Slovenskej republiky József Nagy“ a menovaným ústavným činiteľom rozhodnuté a podpísané.

58. Napriek uvedenému nemôže Najvyšší súd v súlade s ustanovením § 61 Správneho poriadku a svojou

doterajšou judikatúrou súhlasiť s myšlienkou, že by úradnú osobu uvedenú v napadnutom rozhodnutí aj označil za správny orgán. Uvedený názor má svoj základ v rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo/72/2007, ktorého podstatnú časť cituje:

„..... Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že ministerstvo je centralizovaným a monokratickým orgánom štátnej správy, na čele ktorého stojí minister menovaný prezidentom na návrh predsedu vlády. Právnu subjektivitu má samotné ministerstvo, ktoré je definované ako právnická osoba (§ 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov). Odvolací súd posúdil otázku pasívnej legitímácie ministra výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a dospel k záveru, že minister výstavby a regionálneho rozvoja nie je sám osebe správnym orgánom, ale osobou stojacou v čele tohto správneho orgánu. Rozhodovanie v prvom i druhom stupni správneho konania zostáva na úrovni správneho orgánu toho istého stupňa. Pri rozhodovaní o rozklade ide vlastne o osobitný prípad opravy vlastného rozhodnutia. Svedčí o tom napríklad aj judikatura prvorepublikového Najvyššieho správneho súdu, konkrétne jeho nálezu z 23. októbra 1947 č. 302/46-7 publikovaného v Bohuslavovej zbierke nálezov Najvyššieho správneho súdu vo veciach administratívnych pod číslom Boh. A 1729/47 30296, podľa ktorého ministerstvo je úradom predstavujúcim súhrn osobných a vecných prostriedkov zorganizovaných do jedného celku za účelom výkonu určitého vymedzeného úseku verejnej správy. Ministerstvo je organizované monokraticky; vedené je členom vlády menovaným prezidentom na návrh predsedu vlády. Na základe týchto skutočností pojmy minister výstavby a regionálneho rozvoja a ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja je možné považovať za pojmy identické; nejde preto o prekážku brániacu rozhodnutiu o odvolaní.

Súd prvého stupňa preto správne označil žalovaného, t.j. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, v súlade s ustanovením § 250 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.“

Podľa § 61 ods. 1 Správneho poriadku proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy, vydanému v prvom stupni, možno podať na tomto orgáne v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia rozklad; včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Podľa § 61 ods. 2 veta prvá Správneho poriadku o rozklade rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie.

59. Ďalej Najvyšší súd konštatuje, že okrem napadnutého rozsudku krajského súdu mu boli v iných, a čo do rozsahu účastníkov, skutkového stavu a právneho hodnotenia veci, predložené v iných odvolacích konaniach niektoré rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, a to aj senátu v rovnakom zložení, v ktorých krajský súd bez bližšej argumentácie k skôr, resp. v rovnaký deň rozhodnutým veciam, dospel k celkom odlišným záverom, t.j. že vybočil zo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti.

Takýto prístup môže vzbudiť u účastníkov pochybnosti o dodržaní zásady právnej istoty, ktorá v sebe nepochybne zahŕňa aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí.

60. K uvedenej problematike sa Najvyšší súd už vyjadril prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (rozsudok sp. zn. 1 So/54/2013 z 13.08.2013) tak, že:

„K prelomeniu záväznosti už vysloveného svojho právneho názoru musí správny súd výslovne uviesť argumentáciu, ktorá vychádza najmä zo zásadnej zmeny právneho prostredia (legislatívne zásahy zákonodarcu akceptované v demokratickej spoločnosti, resp. judikatúrny zlom vyvolaný rozhodovacou činnosťou ústavného alebo medzinárodného súdneho orgánu), či zo zistenia odlišného skutkového stavu alebo autoritatívne vyvolané prijatím protichodného zjednocovacieho stanoviska Najvyšším súdom.

Ak tak neučiní, potom svojim postupom vyvolá vadu, ktorá v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. ma podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, lebo porušuje zásadu legitímneho očakávania účastníka.“

V.

61. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 10 Sžp/2/2013, 2 Sžo/72/2007, 1 Sžp/1/2010 a 1 Sžp/1/2013, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa pri

rešpektovaní princípu právnej istoty od nich odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa §156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Bude preto úlohou žalovaného v ďalšom konaní v dostatočnom rozsahu zhromaždiť podklady pre objasnenie výnimky požadovanej dotknutým subjektom z ustanovenia § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. a ďalej pred vydaním rozhodnutia riadne umožniť oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia.

62. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo v tomto súdnom prieskume nastalo. Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovyčíslenie v 3 - dňovej lehote po vyhlásení rozsudku. V prípade iných trov konania úspešného žalobcu mu súd prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá:

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právna zástupkyňa žalobcu listom zo 14.06.2013 s oporou vo vyhláske Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčísliť a o správnosti ktorých nevznikli pochybnosti :

1.1. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde

1.1.1. podanie vyjadrenia (13) 1 úkon práv. pomoci 130,16 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrad rež. paušálu 7,81 €

2. z náhrady 20% DPH

tzn. v celkovej sume: 165,56 €

64. Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátkou, je nutné podľa § 149 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. zaplatiť jej priznanú náhradu trov. Bližšie podrobnosti o spôsobe platby a účte právneho zástupcu sú obsiahnuté v súdnom spise.

65. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava práv týkajúcich sa ochrany životného prostredia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), charakter konania si nepredurčoval požiadavku nutnosti v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

66. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

S prihliadnutím na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uvedenú právomoc nevyužil, dochádza tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).